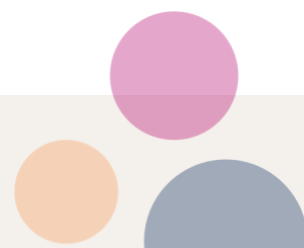

Pedagogisch beleidsplan

Stichting Kinderopvang Nissewaard

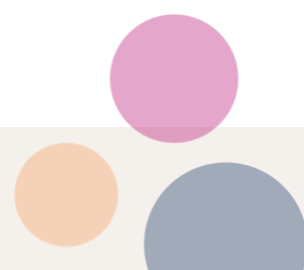
Locatie: BSO de Aanwas, Zuidland

INHOUD PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Voorwoord	4
H1 Toegevoegde waardeontwikkeling kinderen door opvang in de groep	5
H2 Het kind in de buitenschoolse opvang	6
2.1 Kennismaking met de buitenschoolse opvang	6
2.2 Wenperiode	6
H3 Samenstelling van de groep	6
H4 Rustmomenten	7
H5 Uitstapjes	7
H6 Vervoer	7
H7 Onze pedagogische doelstelling van de opvang	7
7.1 Behoefte aan veiligheid, duidelijkheid en continuïteit	9
7.2 Behoefte aan erkenning en waardering	9
7.3 Behoefte aan ontwikkeling en competentie	9
7.4 Behoefte om een goed mens te zijn	9
H8 Kenmerken van de opvang	9
H9 Dagprogramma	10
9.1 Structuur binnen het dagritme	10
9.2 Activiteiten binnen het dagritme	10
9.3 Organisatie van activiteiten	11
9.4 Jaarlijks terugkerende festiviteiten	11
H10 Schoolvakanties	11
H11 Voeding & snoepen	11
11.1 Gezonde voeding	11
H12 Zindelijkheid	12
H13 Ziekte	12
H14 Hechtingsrelatie	12
H15 Sensitiviteit en responsiviteit	12
H16 Echtscheiding van ouders/overlijden van een naaste van het kind	13
16.1 Emoties	13
H17 Communicatie	13
H18 Het bevorderen van persoonlijke competentie	14
H19 Motorische ontwikkeling	14
H20 Taalontwikkeling	14
H21 Cognitieve ontwikkeling	14
H22 Zelfredzaamheid	15
22.1 Verantwoordelijkheid van het kind	15
22.2 Zelfstandig naar de BSO komen	15
22.3 Zelfstandig naar huis gaan	15
22.4 Buiten spelen buiten het hek/ zicht van de BSO	15
H23 Het bevorderen van sociale competentie	15
H24 Kinderparticipatie	16
H25 Ontluikende seksualiteit, intiem gedrag, verliefdheid	16
25.1 Sekse specifiek gedrag	16
H26 Bijdragen aan socialisatie van het kind: aanbieden van regels, normen en waarden	16
26.1 Goed voorbeeld geven door de pedagogisch medewerkers	17
H27 Gelijkwaardigheid en respect	17
H28 Regels op de BSO	17
28.1 Regels communicatie en media op de BSO	18
28.2 Mobiele telefoon	18
H29 Belonen gewenst gedrag en complimenten geven	18

29.1 Straffen	18
H30 Conflicten	19
H31 Pesten	19
H32 Wet en regelgeving	19
32.1 Achterwacht	19
32.2 Gezondheidsbeleid, veiligheidsbeleid en toezicht	20
32.3 Het beleidsplan Veiligheid en gezondheid	20
32.4 Risico-inventarisatie Gezondheid en Veiligheid	21
32.5 Bedrijfshulpverlening	21
32.6 Brandplan en ontruimingsplan	21
H33 Welkomstgesprek	21
H34 Mentorschap	21
H35 Schriftelijke informatie	22
H36 Drie- uursregeling bij vakantieopvang, studiedagen etc.	23
H37 Huishoudelijk reglement	23
H38 Oudervertegenwoordiging	23
H39 Klachtenbehandeling	23
H40 Werkwijze, protocollen en beleid	23
H41 Privacy	23
H42 Vermissing	24
H43 Grensoverschrijdend gedrag	24
43.1 Vertrouwenspersoon voor ouders/ verzorgers	24
H44 Kenmerken van de pedagogisch medewerkers	24
H45 Stagiaires, beroepskrachten en vrijwilligers	25
H46 Opleidingsplan	25
H47 Slotwoord	26

VOORWOORD

Voor u ligt het pedagogisch werkplan van BSO de Aanwas.

Dit pedagogisch werkplan geeft weer hoe de opvang bij onze locaties voor de buitenschoolse opvang (afgekort BSO) wordt verzorgd en waarom wij het zo aanpakken. Het geeft u inzicht en duidelijkheid over ons beleid en de werkwijze op de locatie.

Bij de opbouw van het pedagogisch werkplan vormen drie vragen de leidraad. Namelijk:

Wat doen we met de kinderen?

Hoe doen we dat?

Waarom doen we het zo?

Het pedagogisch werkplan geeft richting en houvast aan de groepsleiding bij hun omgang met de kinderen tijdens het overnemen van de opvoeding en de begeleiding van uw kind(eren).

Het door ons volgen van een pedagogisch werkplan betekent een bijdrage aan het aspect veiligheid voor kinderen, omdat het duidelijkheid en structuur biedt.

Voor u als ouder draagt het pedagogisch werkplan bij aan de communicatie tussen de mentor/pedagogisch medewerkers van de BSO-locatie waar uw kind naartoe gaat. Zo bevorderen wij de afstemming in de opvoeding en de begeleiding van de kinderen in de thuis- en opvangsituatie zoveel mogelijk.

Wij stellen hoge eisen aan de kwaliteit van de zorg en stellen uw kind daarin centraal. Uw kind is uw kostbaarste bezit en onze zorg daarom meer dan waard.

1. TOEGEVOEGDE WAARDEONTWIKKELING KINDEREN DOOR OPVANG IN DE GROEP

Contacten met andere kinderen

Naarmate een kind ouder wordt, gaan contacten met andere kinderen een steeds belangrijkere rol spelen. Leeftijdsgenootjes die op dezelfde school zitten, misschien wel in dezelfde klas, kinderen die zich in dezelfde ontwikkeling bevinden en dezelfde sociale ontwikkelingsfase doormaken, sluiten goed aan bij de behoefte aan sociaal contact van het kind. De pedagogisch medewerkers stimuleren het ontwikkelen van vriendschappen tussen kinderen. Er wordt gestreefd naar een stabiele groepssituatie. Bij het plaatsen van kinderen naar een nieuwe groep wordt de stabiliteit van de groep bewaakt.

Hoewel de pedagogisch medewerker-kindrelatie het centrale uitgangspunt blijft voor het pedagogisch handelen in de kinderopvang en BSO, is het feit dat de kinderen deel uitmaken van een groep een (ander) interessant aspect van de kinderopvang en BSO binnen de opvoeding.

Dat samen verkeren in een groep is een opvallend, structureel kenmerk van kinderopvang en BSO: kinderen kijken naar elkaar, lachen samen of naar elkaar, spelen samen, maken ruzie en troosten elkaar. Interacties met andere kinderen, binnen en buiten de 'eigen groep', kunnen stimulerend werken. De pedagogisch medewerkers spelen hierbij een belangrijke rol en zien erop toe dat de interacties tussen de kinderen zoveel mogelijk een positief karakter dragen.

Het groepspectief kan dus worden beschouwd als een aantrekkelijke inspiratiebron voor het pedagogisch gebeuren in de BSO (waar het karakter van de dag toch geheel anders is dan op school) en het aanreiken van daarop gerichte adviezen voor het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerker. Hieronder volgen ter afsluiting van dit gedeelte enkele voorbeelden.

Het 'kind in de' groep' als inspiratiebron voor pedagogisch handelen

Voorbeelden van kindgedrag en/of situaties waarop pedagogisch medewerkers letten:

- Krijgt een kind kansen, en benut het deze ook, om een bijdrage te leveren aan 'het geheel'? Dat wil zeggen een groepsproduct, een spel, een op te lossen puzzel enz. Kinderen zullen leren samen te delen en het respecteren van elkaar. Dit gebeurt tijdens spelactiviteiten en het eetritueel, maar ook gedurende de dag in het delen van aandacht van de pedagogisch medewerker met elkaar. Basisvoorwaarden hierbij zijn uiteraard voldoende speelgoed en een goede afstemming en bewaking van de aandachtverspreiding van de groepsleiding over de kinderen. Bij deze spelactiviteiten wordt altijd de autonomie van ieder kind gerespecteerd en rekening gehouden met de grenzen die een kind zelf aan kan geven.
- Kinderen leren veel van elkaar en van de rol die de pedagogisch medewerker neerzet ten aanzien van de kinderen. De kinderen in de groep en de pedagogisch medewerker zijn een voorbeeld en kinderen nemen in hun kinderlijke ontwikkeling veel van gedrag of vaardigheden die ze zien van elkaar over. Er is voldoende ruimte te leren van elkaars sociale gedrag en dit vervolgens ook uit te voeren. Bijvoorbeeld: kinderen geven elkaar tijdens de maaltijd iets aan, geven elkaar troost en steun bij verdriet, kinderen 'helpen' elkaar bij het maken van een moeilijke puzzel, samen de jassen aantrekken voor het naar buiten gaan, meehelpen bij het voorbereiden van de maaltijd. Bij al deze momenten speelt de verantwoordelijkheid voor elkaar een rol en wordt de gemeenschapszin benadrukt.
- Kinderen kunnen van bepaalde gebeurtenissen en activiteiten als groep juist meer genieten dan individueel. Dit geldt bijvoorbeeld voor feestelijke activiteiten. Verjaardagen worden in de groep gevierd onder het toezingen en juichen van de jarige. De feestdagen Sinterklaas, Kerstmis, Pasen maar ook bv. carnaval, worden ook met de groep gevierd door een feestelijk viering te laten plaatsvinden rond deze periode.
- Dansen op muziek en toneel zijn expressieactiviteiten waarvan kinderen in groepsvorm met elkaar veel plezier kunnen hebben.

2. HET KIND IN DE BUITENSCHOOLSE OPVANG

Kinderen komen op de buitenschoolse opvang in hun vrije tijd. Om kinderen het gevoel te geven dat ze “vrij” zijn, vinden we het belangrijk dat kinderen zich bij ons thuis voelen. Tijdens de BSO en de vakantieopvang staat centraal, “niets” moet veel mag. De kinderen krijgen bij ons de ruimte om zoveel mogelijk zelf te bepalen hoe ze de dag /middag door willen brengen. Ze mogen zelf voor een activiteit kiezen bij de BSO, of met de groep over een activiteit beslissen. Er wordt bij de BSO rekening gehouden met de leeftijden. De pedagogisch medewerker neemt samen met de kinderen deel aan de activiteiten. Het is van belang om een moment van rust en tijd te hebben om te eten en te drinken en je verhaal te doen als je uit school komt. Tijdens het eet- en drinkmoment kan ieder kind weer energie opdoen en een keuze maken voor activiteiten.

Tijdens het eten en drinken bespreekt de pedagogisch medewerker met de kinderen welke activiteiten er per ruimte (binnen of buiten) aangeboden gaan worden. Na het eten en drinken kunnen de kinderen deelnemen aan een activiteit of zelfstandig gaan spelen.

Per dag worden er verschillende activiteiten aangeboden aan de kinderen van verschillende leeftijdsgroepen. In iedere basisgroep is een rustplek waar kinderen kunnen ontspannen, kletsen en lezen. Er is een werkplek waar creatieve activiteiten gedaan kunnen worden, een bouwhoek en een huishoek. De pedagogisch medewerker overlegt dagelijks met de kinderen of er animo is voor een activiteit buiten de deur, bijvoorbeeld naar de speeltuin etc.

2.1 Kennismaking met de buitenschoolse opvang

Ouders zijn van harte welkom om op de locatie te komen kijken. De medewerker van kantoor maakt in overleg met de ouder en pedagogisch medewerker een afspraak voor een bezoekje aan de BSO. De eerste kennismaking tussen de BSO en ouder vindt plaats door middel van een telefonische intake. Tijdens deze intake worden de gegevens van het inschrijfformulier gecontroleerd. De mentor van het kind maakt +/- 5 weken voor plaatsingsdatum een afspraak met ouder voor een welkomstgesprek. Tijdens het welkomstgesprek worden er gegevens van het kind uitgewisseld en eventuele bijzonderheden besproken. De mentor maakt met de ouder afspraken over de wenperiode. Voor het welkomstgesprek dient de ouder een kopie van het inentingsbewijs en een pasfoto van het kind mee te nemen.

2.2 Wenperiode

De wenperiode begint met een gezamenlijke kennismaking van de ouder en het kind met de mentor/pedagogisch medewerkers en de kinderen van de BSO, de mentor begeleidt de gewenningsperiode.

De kinderen komen **na het welkomstgesprek** wennen in een periode van twee weken.

De wen periode verloopt als volgt;

De eerste keer komt de ouder met het kind voor een kennismaking op de BSO.

De tweede keer wordt het kind door de pedagogisch medewerker opgehaald uit school en wordt er kennis gemaakt met de leerkracht.

De derde keer haalt de pedagogisch medewerker het kind op uit school en blijft het kind op de BSO totdat de ouder het kind komt ophalen.

Voor de kinderen die moeite hebben met wennen kan de wenperiode eventueel, na overleg met de ouders/verzorgers verlengd worden.

In deze twee weken worden de ouders en het kind vertrouwd gemaakt met de groep en de pedagogisch medewerkers.

3. SAMENSTELLING VAN DE GROEP

Bij BSO de Aanwas wordt gewerkt met 1 basisgroep.

Per dag is er op deze locatie plaats voor maximaal 22 kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar.

Er wordt gekeken naar de uitdaging en ontwikkelfase van de kinderen, hoe de activiteiten en het speelgoed het beste aangeboden kunnen worden.

4. RUSTMOMENTEN

De pedagogisch medewerkers bouwen per dag verschillende rustmomenten in voor de kinderen. Als een rustmoment, zien we de eet en drink momenten op een dag. Voor de kinderen die even lekker willen gaan liggen of een boekje willen lezen staat er op de basisgroep een bank. De pedagogisch medewerkers gaan vaak bewust aan het eind van de dag met de kinderen aan tafel een spelletje doen om zo een rustmoment in te bouwen voor de kinderen.

5. UITSTAPJES

Als er (dichtbij) uitstapjes gemaakt worden, bijvoorbeeld in het dorp zelf, dan zijn de pedagogisch medewerkers uiterlijk om 17.15 uur terug op de locatie. Wilt u uw kind eerder ophalen, wilt u dat dan doorgeven aan de pedagogisch medewerkers. Zij zorgen er dan voor dat uw kind op tijd terug is op de locatie of niet deelneemt aan het uitstapje. Uitstapjes buiten het dorp/kern worden altijd **VOORAF** gemeld aan de ouders. Wij vinden het belangrijk dat een ouder ervan op de hoogte is dat het kind een (ver) uitstapje maakt met de pedagogisch medewerkers. Tijdens het welkomstgesprek dienen ouders schriftelijk toestemming te geven voor een uitstapje. Indien ouders geen toestemming geven kan een kind geen deel uit maken van de uitstapjes.

6. VERVOER

De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het vervoer van de kinderen. Tijdens een uitstapje kan er in overleg met de locatiemanager gebruik gemaakt worden van de "Vlinderbus" van een andere locatie. De kinderen worden vervoerd volgens de wegenverkeerswet. Dit betekent dat kinderen onder de 1m35 worden vervoerd op een goedgekeurd autostoeltje en vast in de 3-puntsveiligheidsgordel. Kinderen onder de 1m35 mogen niet voorin de "Vlinderbus" vervoerd worden. Kinderen boven de 1m35 hoeven achterin niet meer op een goedgekeurd autostoeltje maar wel als ze voorin zitten. Ieder kind wordt vastgezet met een eigen veiligheidsgordel. Er mogen niet meer dan 6 kinderen + 1 pedagogisch medewerker tegelijk vervoerd worden in de "Vlinderbus". Wij hanteren hiervoor het protocol ophalen/vervoer kinderen.

7. ONZE PEDAGOGISCHE DOELSTELLING VAN DE OPVANG

De pedagogische doelstelling van SK Nissewaard is het bieden van flexibele kinderopvang aan kinderen van 0 tot en met 12 jaar. Dit gebeurt in een veilige omgeving met een opvoedklimaat die het kind bescherming en uitdaging kan bieden. Hierin kan het individuele kind met zijn eigenheden in de ontwikkeling van zijn persoonlijke en sociale vaardigheden (competenties) tot ontplooiing komen.

Basisdoelen

Onze pedagogische doelstelling is onder te verdelen in vier basisdoelen:

- Het bieden van een gevoel van veiligheid aan het kind;
- Het bevorderen van persoonlijke competentie;
- Het bevorderen van sociale competentie;
- Het bijdragen aan socialisatie van het kind: aanbieden van normen en waarden.

Pedagogische uitgangspunten

Als basis van deze doelstellingen hanteren wij de volgende pedagogische uitgangspunten:

- Respect voor de individuele ontwikkeling;
- Afstemming op de wensen van en in samenspraak met de opvoeders c.q. ouders/verzorgers om met hen een goede samenwerking op te kunnen bouwen;
- De opvang in een groep heeft een toegevoegde waarde voor de individuele ontwikkeling van kinderen;
- De groepsleiding heeft een voorbeeldfunctie en een actieve rol in het overdragen van maatschappelijke normen en waarden aan kinderen.

Onze visie bij het overnemen van de zorg en opvoeding van uw kind wordt gevormd door de pedagogische doelstellingen gebaseerd op uitgangspunten.

De pedagogische doelstellingen nader bekeken

Het bieden van een gevoel van veiligheid aan het kind

Het bieden van veiligheid is van primair belang omdat het bijdraagt aan het gevoel van welbevinden van de kinderen. Om de andere drie basisdoelen te kunnen realiseren, is het bieden van een veilig klimaat een eerste vereiste. Immers, een kind dat zich niet veilig voelt, zal weinig interesse tonen in zijn omgeving, niet geconcentreerd kunnen spelen en niet ontspannen om kunnen gaan met andere kinderen. Door het bieden van een veilig klimaat op de BSO, kan het kind profiteren van de mogelijkheden die zijn omgeving hem kan bieden.

Gevoel van welbevinden

Welbevinden kan worden omschreven als een algemene positieve toestand waarin een kind verkeert. Alledaagse uitdrukkingen als 'lekker in je vel zitten', 'het naar je zin hebben' benaderen het begrip eigenlijk het allerbeste. De pedagogisch medewerker bewaakt het welbevinden van de kinderen en streeft ernaar dat alle kinderen zich op de positieve 'pool' bevinden van eigenschappen van welbevinden.

Bijdrage omgeving BSO aan welbevinden

Ongetwijfeld bepaalt bij ieder kind het gezin waarin het opgroeit in de belangrijkste mate of het zich prettig voelt of niet. Op een gegeven moment gaat een kind naar de basisschool toe. Een aantal kinderen gaat na schooltijd en gedurende de schoolvakanties naar de BSO. Dan zijn er naast u als ouder/verzorger meerdere volwassen personen in het leven gekomen van uw kind(eren). De BSO is een omgeving waarin het kind regelmatig verblijft en kan dus een belangrijke bijdrage leveren aan zijn welbevinden. In de BSO als omgeving van het kind zijn vier terreinen te onderscheiden:

1. De omgeving in het algemeen;
2. De opvang;
3. De pedagogisch medewerkers;
4. De andere kinderen.

De manier waarop deze vier terreinen zijn ingericht, geeft een belangrijke bijdrage aan hoe het kind zich voelt.

Omgeving in het algemeen en inrichting pedagogisch klimaat

In welke soort omgeving kunnen kinderen zich prettig en veilig voelen en zich naar hun eigen mogelijkheden ontwikkelen? We streven naar een omgeving die tegemoetkomt aan de basisbehoeften van een kind. Deze zijn:

- Lichamelijke behoeften;
- Behoeftte aan affectie en geborgenheid;
- Behoeftte aan veiligheid, duidelijkheid en continuïteit;
- Behoeftte aan erkenning en waardering;
- Behoeftte aan ontwikkeling en competentie;
- Behoeftte om een goed mens te zijn.

Lichamelijke behoeften

De lichamelijke behoeften van een kind in de basisschoolleeftijd dat naar de BSO gaat liggen op het terrein van voeding, lichaamstemperatuur en beweging. In de bijlage vindt u het dagritme van de BSO, zowel na schooltijd als tijdens de schoolvakanties. Slapen is een andere belangrijke behoefte, maar het komt in de regel niet voor dat kinderen op de BSO slapen. Ook gaan wij ervan uit dat uw kind zindelijk is.

Kinderen hebben behoefte aan lichamelijke aanraking en liefdevolle benadering en willen ook zelf genegenheid kunnen geven. Om aan deze behoeften tegemoet te komen, benadert onze pedagogisch medewerker de kinderen positief en sensitief met warmte. Hij/zij weet een gezellige en positieve groeps sfeer neer te zetten.

7.1 Behoefte aan veiligheid, duidelijk en continuïteit

Kinderen hebben behoefte aan een min of meer voorspelbare omgeving en een herkenbare structuur van de dag. Hoe jonger het kind is, hoe moeilijker het voor hem is om zicht te krijgen op volgorde van gebeurtenissen, op het heden, de toekomst en het verleden. Deze behoefte vraagt om een stabiele personele bezetting en kindbezetting. Wij streven naar zo min mogelijk wisseling van pedagogisch medewerkers en kinderen. Zo kan uw kind zich hechten en steun vinden bij de mentor of de andere pedagogisch medewerkers van de groep. Ook de dagindeling, het dagritme (zie bijlage) en terugkerende rituelen dragen bij aan de vervulling van deze behoefte.

7.2 Behoefte aan erkenning en waardering

Kinderen ontwikkelen het gevoel dat ze individueel waardevol zijn door de positieve reactie en bevestiging van anderen op hun gedrag. Zo ontwikkelen ze een positief zelfbeeld. Om in deze behoefte te voorzien, heeft onze pedagogisch medewerker oog voor positieve kanten en gedragingen van ieder kind. Hij/zij zal haar waardering daarvoor aan het kind laten blijken.

7.3 Behoefte aan ontwikkeling en competentie

Alle kinderen hebben behoefte om zich te ontwikkelen, nieuwe dingen te leren beheersen en zichzelf als kundig (competent) te ervaren. Daarom zoeken ze naar nieuwe uitdagingen. De pedagogisch medewerker zal elk kind uitdagen om iets nieuws te proberen, zonder het te overvragen. Hij/zij reageert op de nieuwsgierigheid van een kind door het aan te moedigen. De pedagogisch medewerker zal voldoende variatie aanbrengen in de inrichting van de ruimte en het aanbod van speelgoed.

7.4 Behoefte om een goed mens te zijn

Kinderen willen graag voldoen aan de verwachtingen, normen en regels die gesteld worden door de omgeving waarin zij verblijven. Dus duidelijke regels die reëel zijn voor de ontwikkelingsleeftijd, bieden voorwaarden aan deze behoefte. De mentor leeft zich in ieder "mentorkind" in. Hij/zij heeft een voorbeeldfunctie en laat het kind ervaren dat hij bijvoorbeeld iets liefs, solidair of eerlijks gedaan heeft. Een kind heeft bijvoorbeeld een ander kind getroost of geholpen. De vierde pedagogische doelstelling draagt bij aan deze behoefte: de socialisatie van het kind. De pedagogisch medewerker helpt een kind in de socialisatie een goed mens te zijn.

8. KENMERKEN VAN DE OPVANG

Verhoudingen groeps grootte en aantal pedagogisch medewerkers in basisgroep

De groeps grootte per basisgroep is samengesteld conform de beleidsregels kwaliteit kinderopvang. De verhouding van het aantal pedagogisch medewerkers en het aantal feitelijk aanwezige kinderen (beroepskracht- kindratio) is tenminste 1 pedagogisch medewerker per 10 kinderen in de leeftijd van 4 jaar tot het einde van de basisschoolleeftijd. Per pedagogisch medewerker mogen/ kunnen er 11 kinderen worden opgevangen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar mits er in de groep maximaal 9 kinderen tot 7 jaar aanwezig zijn.

In een groep met alleen kinderen boven de 7 jaar mogen er maximaal 12 kinderen worden opgevangen per pedagogisch medewerker.

Gangbaar is in de buitenschoolse opvang dat er twee vaste pedagogisch medewerkers zijn aangesteld per groep. Bij de maximale bezetting qua m2 meters wordt een derde pedagogisch medewerker ingezet, wanneer deze pedagogisch medewerker wordt ingezet hangt af van de leeftijdsopbouw van de basisgroepen.

Met je eigen basisgroep eet je bijvoorbeeld in de vaste groepsruimte na schooltijd. De BSO-ruimte en hun inrichting zijn verder afgestemd op de activiteiten die kinderen er kunnen doen.

De fysieke kenmerken van onze locaties voor buitenschoolse opvang

Onze BSO-locatie is gevestigd in een basisschool te Zuidland. De binnen- en buitenruimte van de locatie voldoet aan de eisen die gesteld worden in de beleidsregels kwaliteit kinderopvang en de bouwkundige regels die voorgeschreven worden in het bouwbesluit voor kinderdagverblijven en BSO.

Een basisgroep beschikt over een vaste afzonderlijke ruimte. Er is minimaal 3,5 vierkante meter bruto speeloppervlak aanwezig per kind. De buitenruimte 3 vierkante meter per kind is ook vast beschikbaar voor de kinderen.

9. DAPROGRAMMA

Regelmaat en continuïteit gedurende de dag zorgen voor herkenbaarheid, duidelijkheid en voorspelbaarheid. Dit ontstaat door het hanteren van een vaste dagindeling c.q. dagritme, en vaste regels. Voor een jong kind is dit meer van belang dan voor een ouder kind. Maar ook voor een kind in de basisschoolleeftijd is het prettig als er een bepaald ritme in de dag zit. Deze aspecten maken dat de situatie op de BSO een vertrouwde basis wordt van waaruit het kind zich veilig en geborgen gaat voelen.

De stabiliteit van een dagprogramma (na school eerst even aan tafel met zijn allen), eventuele vaste rituelen (bijvoorbeeld altijd even wachten met eten tot iedereen iets heeft), leveren een positieve bijdrage aan het welbevinden van kinderen.

Dit komt doordat de structuur eventuele onzekerheid bij de kinderen reduceert en hiermee wordt het gevoel van veiligheid bevorderd. Elementen die standaard iedere dag terugkeren binnen het dagritme op iedere BSO- groep zijn de gezamenlijke maaltijden tussen de middag en het gezamenlijk na school/in de middag wat eten en drinken aan tafel. Specificatie van de producten die bij de voeding en verzorging aangeboden wordt, is te vinden in de bijlage.

9.1 Structuur binnen het dagritme

Structuur bieden betekent ervoor zorgen dat de situatie voor het kind duidelijk wordt en dat ze weten wat er van hen verwacht wordt. De pedagogisch medewerker streeft ernaar een kind richting te bieden tussen structuur en vrijheid. Dit doet de pedagogisch medewerker door:

- Duidelijk en consequent te zijn;
- Uit te leggen wat er gaat gebeuren;
- Regels en grenzen te stellen.

Individuele aandacht voor het kind

In de structuur van het dagritme is ruimte voor de pedagogisch medewerker om met de kinderen een praatje aan te gaan, te vragen hoe het op school was, en waar daar behoefte aan is, even lekker te knuffelen en individuele aandacht te geven. De pedagogisch medewerker geeft veel mondelinge uitleg en informatie tijdens de dagelijkse omgang met de kinderen, zodat de kinderen begrijpen wat er gebeurt. Hierbij wordt gelet op de aandacht, de activiteit en het niveau van het kind. Met een 12-jarige praat je toch op een ander niveau dan met een 4-jarige.

9.2 Activiteiten binnen het dagritme

In het vaste (mid-)dagprogramma wordt iedere dag minimaal één activiteit aangeboden aan de kinderen. Deze speciale activiteiten dragen bij aan de ontwikkeling van de kinderen doordat ze afgestemd zijn op het ontwikkelingsniveau, de mogelijkheden en de interesses van de kinderen. De pedagogisch medewerker is gespecialiseerd in het ontwikkelingsniveau van de groep en stemt de begeleiding van de activiteiten hierop af. Ieder kind wordt individueel aangemoedigd bij groepsactiviteiten wanneer het kind bij zijn bijdrage aan het groepsproces hier behoefte aan heeft. Er is natuurlijk veel ruimte voor vrij spelen. Buitenschoolse opvang is vrije tijd voor kinderen: ze hebben

al een aantal uren op school doorgebracht. Op de BSO kunnen ze, binnen de grenzen, zelf kiezen wat voor activiteiten ze willen gaan doen.

9.3 Organisatie van activiteiten

Na het eet- en drinkmoment aan tafel kunnen de kinderen zelf kiezen aan welke activiteit zij willen gaan deelnemen of met wie en waar zij willen gaan spelen.

De groepsruimtes zelf lenen zich voor tal van verschillende activiteiten: knutselen, spelletjes doen, toneel, dansen of muziek maken, met poppen spelen, met de auto's, met de lego, in de bouwhoek, lezen, video kijken, etc.

9.4 Jaarlijks terugkerende festiviteiten

Deze festiviteiten vieren we ieder jaar vol enthousiasme met de kinderen. Denk dan aan de Nationale voorleesdagen, Pasen, Koningsdag, Ouderdag, Kinderboekenweek, Dierendag, de vier seizoenen, Sinterklaas, geboortes en huwelijken vanuit het koninklijk huis. Activiteiten die georganiseerd worden, stellen het thema van de festiviteiten centraal.

Aan verjaardagen van de pedagogisch medewerkers, geboortes van broertjes of zusjes schenken we eveneens aandacht op de groep. De verjaardagen van de kinderen worden bijgehouden met een verjaardagskalender op de groep. De verjaardag wordt gevierd nadat de kinderen uit school op de BSO aangekomen zijn. De viering vindt plaats met het zingen van verjaardagsliedjes en gejuich. Er kan/mag getrakteerd worden, waarbij we vragen ouders rekening te houden met ons gezonde voedingsbeleid. Graag hebben we dat hiermee bij de keuze van de traktatie rekening wordt gehouden.

10. SCHOOLVAKANTIES

De kinderen van BSO de Aanwas maken tijdens de vakanties gebruik van de opvanglocatie BSO de Loods te Zuidland.

Tijdens de schoolvakanties wordt er gewerkt aan de hand van thema's. Vooraf wordt er door de pedagogisch medewerkers een dagprogramma vol afwisselende activiteiten gemaakt. Bij mooi weer: bezoek aan een speeltuin, kinderboerderij etc. Bij minder mooi weer: knutselactiviteiten, spelletjes, koekjes bakken, eens een keer een film kijken, toneelstukjes opvoeren etc.

SK Nissewaard werkt met "flexibele" vakantieopvang. De ouder/verzorger ontvangt vanuit kantoor 6 weken voorafgaand aan een schoolvakantie per e-mail een vakantieformulier om kenbaar te maken of er gebruikt gemaakt gaat worden van de opvang tijdens de vakantieperiode. Het is voor de planning en juiste beroepskracht-kindratio belangrijk om op tijd te weten of een ouder wel of geen gebruik wenst te maken van de opvang tijdens vakanties en studiedagen. Ook als u geen gebruik wenst te maken van de opvang vragen wij u om een korte reactie. Zo zien wij of u de e-mail heeft gelezen en voorkomen we teleurstellingen tijdens de opvangdagen.

11. VOEDING EN SNOEPEN

Kinderen eten gezamenlijk aan tafel hun boterham (maaltijd). In de namiddag gaan de kinderen nog eens aan tafel voor het eten van fruit en/of een cracker en even wat drinken. Ondertussen wordt er door de kinderen en de pedagogisch medewerker over hun dag op school en over van alles en nog wat gepraat. De rust aan tafel wordt wel gewaarborgd. De pedagogisch medewerker let erop dat de kinderen netjes eten aan tafel. Aan het einde helpen de kinderen mee met het afruimen van hun servies en bestek.

11.1 Gezonde voeding

Wij willen graag bij de kinderen "gezond eten en drinken" stimuleren. We vinden het prettig als de ouders/verzorgers rekening hiermee willen houden en hun kind een gezonde traktatie meegeven. Uiteraard mag er heus wel eens gesnoept worden op de BSO. Ook kunnen kinderen, die er zin in

hebben, samen met de pedagogisch medewerker tijdens vakantiedagen pannenkoeken bakken voor de lunch. Wij vinden dat een uitzondering in een dergelijk geval moet kunnen.

Standaard:

Naschoolse opvang; na school rond 15.00 uur een stuk fruit, rijstwafel of een kaakje met daarbij aanlenglimonade, water, vruchtensap, thee.

Rond 17.00 uur een stukje kaas/worst/komkommer/koekje aanlenglimonade of water

Vakantiedagen:

Rond 10.00 uur een kaakje en daarbij aanlenglimonade, water, vruchtensap en/of ijsthee.

Lunch; bruinbrood, melk, water, thee of aanlenglimonade en soms tosti's, pannenkoeken.

's Middags; fruit, kaakje, plakje koek, rijstwafel, cracker met daarbij aanlenglimonade, vruchtensap, ijsthee. Soms een beetje chips (uitzondering).

Rond 17.00 uur stukje kaas/ worst komkommer/ koekje, water en aanlenglimonade.

12. ZINDELIJKHEID

Als de kinderen uit school komen wordt er, voor we gaan eten en drinken, met de jongste kinderen eerst naar het toilet gegaan. Een verschoning voor uw kind op de BSO is erg prettig voor een eventueel ongelukje, maar ook handig bij een buiten activiteit bijvoorbeeld naar de kinderboerderij of ongelukje op school.

13. ZIEKTE

Kinderen die ziek zijn kunnen niet worden opgevangen bij de BSO, daar zijn geen faciliteiten voor aanwezig op de locatie.

Wordt een kind op school ziek, dan wordt er door de school contact opgenomen met de ouders.

Als het kind 38.5 graden of hoger heeft, betekent dit dat het kind koorts heeft en het kan dan niet opgevangen worden. Het kind moet dan weer een dag koortsvrij zijn voor het opgevangen kan worden bij de BSO.

Bij spugen en hevige diarree kan het kind niet worden opgevangen op de BSO i.v.m. besmettingsgevaar.

14. HECHTINGSRELATIE

Om een kind veilig en vertrouwd te laten voelen met de opvang en een geborgen omgeving te creëren, is het belangrijk dat de vaste pedagogisch medewerker een goede hechting opbouwt met ieder kind. Zo ontstaat een relatie waarin het kind serieus wordt genomen en waarbij het leert dat het een ander kan vertrouwen. Vanuit deze situatie ontstaat het gevoel van veiligheid. Deze veiligheid dient voor het kind als basis om er zelf op uit te gaan en zichzelf en de omgeving te leren kennen, zichzelf en de andere kinderen in hun eigen individualiteit te leren waarderen. De pedagogisch medewerker steekt veel energie in de opbouw van deze veilige basis. De opbouw van deze hechting begint bij de eerste kennismaking van het kind met de vaste pedagogisch medewerkers op de groep tijdens de wenperiode.

In de wenperiode wordt volgens een wenprocedure met zorgvuldigheid aandacht besteed aan het wennen van het kind aan de nieuwe omgeving met alle nieuwe indrukken en nieuwe personen die hun intrede doen in het leven van het kind.

15. SENSITIVITEIT EN RESPONSIVITEIT

Het bieden van emotionele ondersteuning

Met emotionele ondersteuning wordt bedoeld dat de mentor en de pedagogisch medewerker aan het kind laten merken dat zij betrokken zijn bij wat het kind voelt, ervaart en meemaakt. Hierdoor krijgt het kind het gevoel "bij deze persoon (mentor/ pedagogisch medewerker) kan ik terecht, deze persoon begrijpt me, deze persoon neemt me serieus en vindt mij de moeite waard."

Het vaak positief reageren op signalen die de kinderen geven, gebeurt door te troosten bij verdriet, mee lachen bij plezier, te antwoorden als een kind een vraag stelt. Dit reageren gaat via de verbale, maar ook via non-verbale manier. Pedagogisch medewerkers die sensitief en responsief zijn, begrijpen de signalen van een kind. Een pedagogisch medewerker interpreteert het gedrag van het kind en probeert er goed op in te spelen. Om de juiste reactie te kunnen geven, is het dus nodig dat de pedagogisch medewerker 'gevoelig' is voor signalen die kinderen kunnen afgeven. Dit wordt sensitief genoemd. Een reactie geven die goed aansluit bij de vraag van het kind, wordt responsief genoemd. Pedagogisch medewerkers kunnen de signalen van een kind vertalen in concreet handelen en doen dit ook.

Hierdoor bemerkt een kind: "Als ik een behoefte aangeef, wordt er zoveel mogelijk, op gereageerd door de (mentor/pedagogisch medewerker)." Wat hier ook bij hoort, is het positief benaderen van het kind, vriendelijk en vrolijk zijn, het geven van complimenten, het kind laten merken dat je vertrouwen in hem hebt. Ook dit draagt bij aan het ontwikkelen van een positief zelfbeeld bij het kind en aan zijn vertrouwen in mensen.

16. ECHTSCHIEDING VAN OUDERS/OVERLIJDEN VAN EEN NAASTE VAN HET KIND

Het kan gebeuren dat u als ouders uit elkaar gaat of dat een familielid of vriendje van het kind overlijdt. Wij willen aandacht hebben voor het verdriet dat het kind daarvan (mogelijk) heeft. Om het kind zo goed mogelijk hierbij te ondersteunen, is het fijn als ouders de mentor van veranderingen in het gezin of het overlijden op de hoogte houden en kunnen afstemmen met elkaar over de benadering van het kind. De mentor zal het kind vragen of het er wel over wil praten, en zo ja in de groep of individueel, en vragen of het kind ergens anders behoefte aan heeft. De mentor zal ook met de leerkracht van uw kind willen praten, om na te gaan of het kind in de klas of op de BSO nog merkbaar verdrietig is of juist het verdriet probeert weg te stoppen en om af te stemmen hoe het kind het beste benaderd kan worden. Het kind zal bewust extra aandacht krijgen van de mentor. Doel is het kind zoveel mogelijk te ondersteunen in deze moeilijke periode.

16.1 Emoties

Emoties horen bij het leven. Ieder mens voelt zich weleens boos, verdrietig, teleurgesteld, bang, gespannen of juist vrolijk. Al deze emoties mogen er bij kinderen ook zijn. De pedagogisch medewerker stimuleert kinderen om hun emoties te uiten of hierover te praten als het kind dit prettig vindt. Het is een teken van respect als de pedagogisch medewerker de emoties van een kind niet alleen herkent, maar ook erkent.

17. COMMUNICATIE

Voor een prettige sfeer op de BSO is het van belang om duidelijk te zijn wat de pedagogisch medewerker van de kinderen verwacht. Deze duidelijkheid geeft kinderen ook emotionele veiligheid. Vanuit de pedagogisch medewerkers bezien in praktische voorbeelden:

- We geven ik-boodschappen, dus we beginnen de boodschap met: "Ik vind jouw tekening echt heel mooi", of "Ik wil dat jij nu meehelpt met het opruimen van de poppenhoek". Door ik-boodschappen maak je het kind duidelijk wat JIJ van hem of haar verlangt;
- We benoemen specifiek het gedrag van het kind wat we verlangen, we zijn hier duidelijk in. "Ik vind het niet prettig als je aan tafel 5 plakjes kaas op je brood doet, omdat er dan voor de andere kinderen niet genoeg kaas is; 1 plakje is genoeg";
- We wijzen een kind nooit af. Je kunt haar/zijn gedrag wel afwijzen, maar nooit iemand als persoon. Dus niet: "Je bent een vervelend kind", maar "Ik vind het echt niet leuk als je expres je melk omstoot";
- Soms is het niet nodig om iets te zeggen: een kind aankijken, kan voldoende zijn om een kind te laten stoppen met het ongewenste gedrag;

- Wees consequent 1: wat vandaag niet mag, mag morgen ook niet. Wat het ene kind niet mag, mag het andere kind ook niet, etc. Bij uitzonderingen leggen wij duidelijk uit waarom er nu sprake is van een uitzondering;
- Wees consequent 2: Als we zeggen dat je het kind na nogmaals iets doen (bv boeren), even apart gaat zetten, dan voeren we dit ook uit en leggen uit waarom we dit doen. We zetten een kind altijd maar een paar minuutjes apart. We besteden er verder geen aandacht aan;
- We dreigen niet met dingen die onredelijk zijn; dat een kind bv. niet meer naar de BSO mag komen, als het nu niet ophoudt met wat het doet;
- We geven zelf het goede voorbeeld, zowel naar onze collega toe als naar de kinderen; dus we gaan zelf niet schreeuwen, we laten elkaar wel altijd uitpraten etc. Kinderen nemen, sneller dan we denken, dingen over van volwassenen;
- We lopen naar diegene toe, tegen wie we wat willen zeggen. We buigen zo nodig door onze knieën bij jonge kinderen zodat we het kind op kind hoogte in de ogen kunnen kijken. Hiermee geven we aan dat we respect hebben voor het kind.

18. HET BEVORDEREN VAN PERSOONLIJKE COMPETENTIE

Bieden van uitdaging

Omdat de meeste kinderen van nature de drang hebben zichzelf te ontwikkelen, moet het aanbod van de BSO hierop aansluiten. De materialen die de pedagogisch medewerker voor de kinderen aanschaft, zijn toegespitst op de verschillende leeftijden en interesses van de kinderen. Als een kind bijvoorbeeld uitgekeken is op een bepaalde puzzel of spel, zal de pedagogisch medewerker het kind attenderen op de moeilijker puzzels of spelletjes die er ook zijn of uitdagen in de creativiteit tot het maken van mooie kunstwerken. Bij het bevorderen van persoonlijke competentie, kijken we naar de ontwikkeling van brede persoonskenmerken van het kind, zoals:

- Veerkracht;
- Zelfstandigheid;
- Zelfvertrouwen;
- Flexibiliteit.

Deze kenmerken stellen het kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan de veranderde omstandigheden. Daarnaast omvat het begrip 'persoonlijke competentie' ook de competenties van kinderen op verschillende ontwikkelingsgebieden, namelijk:

- Motorische ontwikkeling;
- Cognitieve ontwikkeling;
- Zelfredzaamheid ontwikkeling.

19. MOTORISCHE ONTWIKKELING

In de interacties met hun materiële omgeving, ontwikkelen kinderen vooral hun persoonlijke competentie. Gevarieerd bewegen in de ruimte en op speeltoestellen spelen, bevordert de grove motoriek en daarmee ook het zelfvertrouwen van kinderen. Het gebruik van allerlei materialen in divers type spel (van oefenen- tot constructie- tot fantasiespel) kan de fijne motoriek, de creativiteit en allerlei aspecten van de cognitieve ontwikkeling bevorderen.

20. TAALONTWIKKELING

Op de kinderopvang locaties wordt de Nederlandse taal als voertaal gebruikt. De pedagogisch medewerker praat veel met de kinderen en legt veel uit. De kinderen onderling praten ook veel met elkaar.

Wijs en bespreek met kinderen het taalgebruik wat niet wenselijk is.

21. COGNITIEVE ONTWIKKELING

Voor het bevorderen van de cognitieve ontwikkeling worden activiteiten aangeboden die deze ontwikkeling bij de kinderen prikkelen, denk bijvoorbeeld ook aan ontwikkelingsgericht speelgoed zoals K'nex.

BSO is en blijft vrije tijd voor kinderen; kinderen kiezen zelf hun activiteiten. Door het gebruik van materialen als leesboeken, kijkboeken, constructiemateriaal, puzzels, vormen en kleuren, expressiemateriaal zoals verf en tekenmateriaal, klei, papier, hout, poppenkast, muziek en instrumenten, cd-speler en cd's en televisie kan wel degelijk de cognitieve ontwikkeling worden gestimuleerd. Dit is echter geen "hoofddoel" op zich. Kinderen leren immers op school al van alles.

22. ZELFREDZAAMHEID ONTWIKKELING

De zelfredzaamheid is een belangrijk onderdeel voor het gevoel van de persoonlijke competentie.

Deze kan worden bevorderd door:

- Taken te geven;
- Kinderen leren om te zorgen voor hun eigen hygiëne;
- Kinderen dingen eerst zelf te laten ontdekken, uitvinden en niet snel te helpen of in te grijpen: de autonomie van het kind wordt hiermee gerespecteerd;
- Gelegenheid te geven om te experimenteren.

22.1 Verantwoordelijkheid van het kind

Onder de zelfredzaamheid van kinderen valt ook: de eigen verantwoordelijkheid van de kinderen. Als pedagogisch medewerker en als ouder/verzorger geef je het kind hiermee het vertrouwen dat je weet dat hij/zij iets aan kan. Dit is goed voor het zelfvertrouwen van het kind.

22.2 Zelfstandig naar de BSO komen

Kinderen uit groep 5 en hoger zijn vaak zelfstandig genoeg om zelf voor en na schooltijd van en naar de BSO te komen. De ouders van deze kinderen dienen een zelfstandigheidverklaring/toestemmingsbriefje te ondertekenen (beleid).

22.3 Zelfstandig naar huis gaan

Wanneer u vindt dat uw kind zelfstandig genoeg is om aan het einde van de BSO-dag zelf naar huis te gaan, en uw kind vindt dit ook goed, vinden wij dat in de regel ook prima. Wij willen dit echter wel schriftelijk vastleggen. Als dit nog niet is gebeurd, zullen wij u op korte termijn vragen om een zelfstandigheidverklaring te tekenen, waarmee u aangeeft dat u er mee akkoord gaat dat uw kind zelfstandig naar huis gaat. U draagt dan zelf de gehele verantwoording.

De kinderen kunnen ook deelnemen aan activiteiten buiten de BSO bijvoorbeeld bij een sportclub of vereniging. Sportclubs/verenigingen in Zuidland bezoeken is vrijwel altijd mogelijk.

De oudere kinderen mogen zelfstandig, na overleg met ouder en als ouder toestemming heeft gegeven middels een getekende zelfstandigheidsverklaring, naar een vereniging. Het is helaas voor de pedagogisch medewerkers niet altijd mogelijk om uw kind vanuit de BSO naar een vereniging of sportactiviteit te brengen.

22.4 Buitenspelen buiten het hek van de BSO

De BSO-locatie beschikt over voldoende buitenruimte. De kinderen kunnen er voetballen, tikkertje of verstoppertje doen.

Als u het prima vindt dat uw kind ook af en toe eens buiten het hek van het BSO-speel terrein speelt, vragen wij u dit duidelijk kenbaar te maken aan de pedagogisch medewerkers. Wij vragen u dit schriftelijk vast te leggen op het daarvoor bestemde zelfstandigheidverklaring.

23. HET BEVORDEREN VAN SOCIALE COMPETENTIE

Hoewel de competentie 'het omgaan met anderen' in principe ook een 'persoonlijke' competentie is die wordt verworven door individuele kinderen, is het bevorderen van sociale competentie toch afzonderlijk in de pedagogische doelstelling ondergebracht. De reden daarvoor is dat kinderen in de buitenschoolse opvang veel te maken hebben met een groot aantal andere kinderen in de groep; van dezelfde leeftijd, maar ook jonger en ouder. Er zijn op de BSO veel meer kinderen dan broertjes en zusjes die het kind thuis ,mogelijk, heeft. Dit biedt extra mogelijkheden om vaardigheden te verwerven in het omgaan met en het aangaan van relaties met andere kinderen. Het begrip sociale competentie verwijst naar een heel scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, delen, respecteren, samenwerken, helpen conflicten op te lossen.

Activiteiten die de sociale- en emotionele ontwikkeling bevorderen, zijn:

- Vrij spel;
- Fantasie en rollenspel;
- Mogelijkheden voor concentratie en rust;
- Zorg voor huisdieren, planten en tuin;
- Taken geven.

Materialen die de sociale- emotionele ontwikkeling kunnen bevorderen, zijn:

- Spullen uit de volwassenenwereld;
- Fantasiemateriaal;
- Verkleedkleden, lappen, schmink;
- Sociaal spel; materiaal zoals gezelschapspellen.

24. KINDERPARTICIPATIE

Kinderen hebben vaak wensen en ideeën ten aanzien van de BSO. Wij willen de kinderen gezamenlijk mee laten denken met het beleid op de vestiging.

Oudere kinderen kunnen bv. samen met de pedagogisch medewerkers op een positieve manier gedragsregels voor de groep opstellen (wij zijn aardig voor elkaar, in plaats van wij mogen niet slaan). Ook kunnen kinderen een belangrijke stem hebben in de inrichting van de ruimte. Wij vinden kinderp participatie belangrijk op de BSO.

25. ONTLUIKENDE SEKSUALITEIT, INTIEM GEDRAG, VERLIEFDHEID

De pedagogisch medewerker wil 'oog hebben' voor de ontluikende seksualiteit van kinderen en deze niet ontkennen. Kinderen zijn nog jong maar het ene kind is er eerder mee bezig dan het andere kind, al dan niet fysiek of nog alleen met woorden. Er worden bv. flauwe grappen gemaakt over de andere sekse, er kunnen 'stelletjes' ontstaan: vriendjes en vriendinnetjes. De pedagogisch medewerker houdt goed in de gaten dat een bepaald contact voor de betrokken kinderen prettig verloopt en zal bewaken of er sprake is van een gezonde, dan wel ongezonde verstandhouding tussen kinderen.

25.1 Sekse specifiek gedrag

Over het algemeen trekken jongens in de basisschoolleeftijd meer naar jongens en meisjes naar meisjes. Dit zie je alleen al als je kijkt naar de tafelindeling (die de kinderen zelf maken) tijdens eet- en drinkmomenten of activiteiten. Ook hebben jongens vaak voorkeur voor andere activiteiten dan meisjes, bijvoorbeeld voetballen terwijl meisjes liever aan tafel aan het knutselen zijn of met de barbies spelen. De pedagogisch medewerker wil dit gedrag niet bewust stimuleren of demotiveren. Kinderen moeten zichzelf kunnen zijn en de activiteiten doen waarbij zij zichzelf het prettigst voelen.

26. BIJDRAGEN AAN SOCIALISATIE VAN HET KIND: AANBIEDEN VAN REGELS, NORMEN EN WAARDEN

Normen en waarden en regels aanleren

Om goed te kunnen functioneren in de samenleving waarvan kinderen deel uitmaken, moeten kinderen zich de regels, normen en waarden, ofwel de 'cultuur' van die samenleving eigen maken. Dit wordt ook wel socialisatie genoemd. Kinderen worden vanaf hun geboorte gesocialiseerd binnen het gezin. Via belonen en straf, via expliciete instructies en uitleg en door dingen voor te doen, leren ouders hun kinderen niet alleen de gedragsregels die binnen het eigen gezin gelden, maar ook regels, normen en waarden die zij van belang achten voor het functioneren van hun kind buiten het gezin. Ook binnen de BSO wordt gesocialiseerd. Kinderen leren daarbij niet alleen de leefregels/groepsregels, maar impliciet en tevens expliciet ook meer algemene waarden en normen. De groepssetting van de BSO, waar kinderen in aanraking komen met andere kinderen en volwassenen (bv. met een andere sociale en culturele achtergrond) biedt daartoe extra mogelijkheden. De socialisatie op de BSO gebeurt doeltreffend wanneer:

- De socialisatie afgestemd wordt op het ontwikkelingsniveau van het kind;
- De socialisering in de kinderopvang afgestemd wordt op die van binnen het gezin.

Door het respecteren van het individuele ontwikkelingsniveau van het kind en het bieden van een uitdagend opvoedingsklimaat dat is afgestemd op de ontwikkeling van het kind, wordt de socialisatie afgestemd op het ontwikkelingsniveau van het kind. Een kind van 12 jaar kan bijvoorbeeld al meer begrijpen dan een kind van 4 jaar.

26.1 Goed voorbeeld geven door de pedagogisch medewerker

Bij de overdracht van maatschappelijke normen en waarden (sociale omgangsvormen; netjes eten, leren delen van speelgoed, op je beurt wachten, etc.) hoort uiteraard dat de pedagogisch medewerker actief het goede voorbeeld geeft.

27. GELIJKWAARDIGHEID EN RESPECT

Ieder mens is gelijk, al hebben we allemaal onze eigen kwaliteiten. De pedagogisch medewerker probeert de kinderen bij te brengen dat we allemaal goed zijn, zoals we zijn en probeert de kinderen respect voor elkaar bij te brengen. Hij/zij geeft daarin zelf het goede voorbeeld. Respect van de pedagogisch medewerker naar de kinderen toe is belangrijk. Kinderen op de BSO kunnen goed aangeven wat zij wel en niet leuk vinden aan de BSO en welke activiteiten ze graag zouden doen. De pedagogisch medewerker praat hierover met de kinderen. Omgekeerd is er voor een prettige sfeer ook respect van de kinderen naar de pedagogisch medewerker nodig. Als een pedagogisch medewerker om een duidelijke reden besluit dat iets echt nu niet kan, zal een kind dit moeten accepteren. De pedagogisch medewerker zal duidelijk moeten toelichten wat wel en niet kan. Kinderen leren normen en waarden door een goed voorbeeld en van elkaar. De pedagogisch medewerker laat het kind ervaren dat hij een goed mens is door:

- Deze te betrekken bij het troosten of bij het helpen van een ander kind;
- Taken te geven;
- Duidelijk uit te leggen wat er van het kind wordt verwacht;
- De normen en waarden waaraan een kind moet voldoen, niet te hoog gegrepen te laten zijn. Zo wordt bewaakt dat er schaamte ontstaat bij het kind;
- De pedagogisch medewerker laat zien zelf ook menselijk te zijn en wel eens een fout te maken.

28. REGELS OP DE BSO

Voor een goed en gezellig verloop van de BSO is het van belang dat de pedagogisch medewerker met de kinderen regels afspreekt. Bijvoorbeeld:

- Na school gaan we, als het onze BSO dag is, direct naar de BSO;

- Na school gaan we altijd eerst plassen en handen wassen en aan tafel met zijn allen wat drinken, eten en kletsen;
- Als iemand aan het woord is, laten wij diegene uitpraten, voordat wij zelf beginnen met praten;
- Aan tafel eten en drinken wij netjes (dus niet met volle mond praten);
- In de gang en de groepsruimte lopen wij rustig;
- Wij mogen buiten rennen;
- Als wij buiten het BSO-hek willen spelen, vragen wij dat eerst aan de pedagogisch medewerker;
- Een ieder ruimt zelf de spullen (speelgoed, servies en bestek) op voor ze aan een nieuwe activiteit beginnen;
- Wij zijn aardig voor elkaar;
- Als wij tegelijkertijd met hetzelfde speelgoed/spel willen spelen, maken we een afspraak hierover. We gaan dan om de beurt.

Kinderen kunnen heel goed zelf een aantal regels opstellen. Zo kan de pedagogisch medewerker hen betrekken bij het zorgen voor een prettige sfeer op de BSO. En als kinderen zelf bij de tot stand komen van de regels betrokken zijn geweest, kun je hen er ook goed op aanspreken als zij zich er niet meer aan houden.

28.1 Regels communicatie en media op de BSO

Computer en tv/film

Kinderen mogen niet zonder meer de hele dag/middag met een computerspel spelen, op het internet surfen of tv/film kijken. Enerzijds omdat andere kinderen ook gebruik van de computer of tv/film willen maken, maar anderzijds ook omdat we het van belang vinden dat kinderen zich ook met andere activiteiten kunnen vermaken en af en toe eens lekker buiten gaan spelen. De pedagogisch medewerker spreekt met de kinderen af hoe lang en wanneer er gebruik gemaakt mag worden van de computer of de tv/film (bijvoorbeeld alleen als het buiten hard regent of alleen tussen 17.00 en 18.00 uur).

28.2 Mobiele telefoon

Een aantal kinderen uit de midden- en bovenbouw van de basisschool heeft een mobieltje. Met een aantal toestellen kun je naast bellen en sms'en ook foto's maken. Wij denken dat het belangrijk is om ook hierover afspraken met de kinderen te maken. Het is onzes inziens prima als kinderen aan elkaar even wat foto's van de vakantie of van thuis willen laten zien. Wij zijn er niet voor als kinderen de telefoontoestellen gebruiken om te bellen of te sms'en. Niet alle kinderen staan stil bij de kosten hiervan. En als u, als ouder/verzorger, uw kind wilt spreken, kunt u altijd naar de vestiging zelf bellen. Als uw kind toch heel graag even naar de ouders wil bellen, kunnen ze de pedagogisch medewerker om toestemming vragen. Uiteraard wordt dit wel gehonoreerd.

29. BELONEN VAN GEWENST GEDRAG EN COMPLIMENTEN GEVEN

Waarom is dit zo belangrijk?

- Kinderen die op een positieve manier aandacht van de pedagogisch medewerker krijgen, voelen zich meer gewaardeerd. Het versterkt het zelfvertrouwen van het kind;
- Kinderen die zelfvertrouwen hebben, zijn veel meer geneigd gedrag te vertonen dat wenselijk is; zowel naar de pedagogisch medewerker toe, als naar de andere kinderen in de groep.

Geef

De pedagogisch medewerker geeft complimenten ook door middel van IK- boodschappen: "Ik vind het zo knap dat jij nu al je veters kan strikken" (bij een jonge kleuter).

Ieder mens wil graag aandacht. Als je veel aandacht schenkt aan het negatieve gedrag, is dit toch een vorm van beloning. Het risico is, dat een kind dit gedrag vaker gaat vertonen; hij krijgt immers aandacht.

Schenk

De pedagogisch medewerker schenkt veel aandacht aan gedrag dat te zij vaker wilt zien: netjes eten, laten uitpraten, delen van speelgoed, op je beurt wachten.

Geef

De pedagogisch medewerker geeft kinderen het vertrouwen/ruimte om zelf dingen te kiezen/te doen. Hij/zij laat hen zelf regels opstellen voor tijdens de BSO, waaraan zij zich zullen houden. Kinderen die van nature erg onrustig zijn en vaak van tafel willen, kan gevraagd worden iets te halen of op te ruimen. Zo kunnen ze hun energie kwijt.

29.1 Straffen

Als een kind niet voor rede vatbaar is, verbaal of fysiek agressief is naar de pedagogisch medewerkers of kinderen toe, kan de pedagogisch medewerker besluiten een kind even op een stoel of bank buiten de groepsruimte te plaatsen in een andere ruimte, om af te koelen. Afhankelijk van de (ontwikkelings-) leeftijd van het kind, kan een pedagogisch medewerker met het kind over het voorval praten. Ook kan de pedagogisch medewerker ervoor kiezen om het kind tijdelijk (bijvoorbeeld 5 of 10 minuten) niet te laten deelnemen aan een activiteit als bijvoorbeeld voetballen, omdat het kind zich voortdurend niet houdt aan de met elkaar opgestelde regels en de andere kinderen hier erg veel last van ondervinden. Het kind moet het dan echter wel heel erg bont hebben gemaakt. Het is wel van belang dat de mentor/pedagogisch medewerker met de ouders/verzorgers spreekt over het corrigeren van het kind. Waar mogelijk, kunnen zij dan één lijn trekken. Dit is voor het kind wel zo duidelijk.

30. CONFLICTEN

Bij conflicten die tijdens activiteiten kunnen ontstaan, waarbij kinderen dingen met elkaar moeten delen, worden maatschappelijk gangbare normen en waarden overgedragen, zoals: niet zomaar speelgoed van elkaar afpakken, teruggeven na afpakken, samen ergens mee spelen, belonen bij delen van speelgoed door dit gedrag te prijzen.

Ook bij conflicten wordt de autonomie van de kinderen gerespecteerd door niet altijd direct in te grijpen in conflictsituaties zodat kinderen leren conflicten met elkaar op te lossen.

Dit wordt door de pedagogisch medewerker aangemoedigd en helpt kinderen bij het zich weerbaar opstellen. Kinderen kunnen zelf creatief zijn in het harmonieus oplossen van conflicten. Wanneer de pedagogisch medewerker merkt dat de kinderen er zelf niet uitkomen of wanneer zij fysiek gaan worden en/of gaan schelden, dan grijpt hij/zij natuurlijk wel in. Er wordt uitgelegd wat het gedrag van het ene kind doet met het gedrag en gevoel van het andere kind en vice versa. Er wordt getracht de kinderen inlevingsvermogen bij te brengen en het aanleren van normen en waarden.

31. PESTEN

Kinderen die gepest worden, hebben vaak onvoldoende vertrouwen in zichzelf en in de ander. Ook het kind dat pest heeft vaak weinig zelfvertrouwen, maar zij uiten dit dus op een andere manier; door macht te willen uitoefenen over anderen. Pesten kan uit veel verschillende vormen ontstaan: schelden, fysiek geweld, iemand buitensluiten, spullen van iemand stuk maken of verstoppen, negeren etc. De pedagogisch medewerker doet hier altijd iets mee. De gevolgen van pesten kunnen voor een kind namelijk ook op de lange termijn ernstig zijn. De pedagogisch medewerker is zich hier bewust van en gaat daarom altijd rustig met een kind zitten om er over te praten, eerst apart van elkaar. Een kind wordt serieus genomen. Er wordt gevraagd wie er eventueel nog meer pest, wat voor soort pesten het is, hoe het verloopt, wanneer het begint, of de leerkracht ervan weet en hoe zij/hij daarop reageert.

De pedagogisch medewerker wordt niet boos op het kind dat pest of het kind dat wordt gepest. Hij/zij zal wel proberen het kind zoveel mogelijk zelfvertrouwen te geven, opdat hij/zij (weer) lekker in zijn vel komt te zitten. Hiermee wil je een kind ook weerbaar maken, zodat een kind leert aangeven waar zijn grens ligt of (als het zelf de pester is) niet de behoefte voelt om het weer te doen. Bemiddelen tussen het gepeste kind en de pester zien wij ook als onze taak. Als een kind gepest wordt of het pest andere kinderen, zullen wij hiervan melding doen bij de ouders/verzorgers en de leerkracht. De leerkracht kan in de klas aandacht besteden, net als de ouder die er thuis met het kind over kan praten.

Als het pesten op een bepaald moment veel voorkomt, zal de BSO een themawEEK organiseren met als onderwerp 'pesten'. Het doel daarvan is dat kinderen leren meer inzicht te krijgen in wat pesten nu precies is en welke nare gevolgen dit kan hebben voor de gepeste kinderen. We laten de kinderen dan een stukje uit een boekje over pesten voorlezen en praten er met de kinderen over wat zij hiervan vinden. Is het herkenbaar, wat voel je als je gepest wordt en waarom doe je het zelf. Wij hanteren hierbij het protocol pesten.

32. WET EN REGELGEVING

32.1 Achterwacht

Indien er slechts 1 pedagogisch medewerker aanwezig is op de locatie en de beroepskracht- kindratio wordt niet overschreden, dan is een achterwachtregeling van toepassing. Deze regeling houdt in dat in geval van calamiteiten er een achterwacht beschikbaar dient te zijn die binnen 15 minuten aanrijden op de BSO aanwezig kan zijn. Normaal gesproken is dit de locatiemanager. Als zij verhinderd is, wordt iemand van kantoor aangewezen.

32.2 Gezondheidsbeleid, veiligheidsbeleid en toezicht

Onze locatie voldoet aan de regels zoals deze gesteld zijn in de Wet Kinderopvang en aanverwante regelgeving. Ook de GGD en brandweer stellen bepaalde eisen. Gemeente, GGD en de brandweer oefenen samen met de arbeidsinspectie een toezichthoudende en controlerende functie uit. Jaarlijks controleert de inspectie van de GGD of SK Nissewaard voldoet aan het inspectiekader, waaronder zoals gezegd de jaarlijks up to date uitgevoerde risico- inventarisatie voor gezondheid en veiligheid, evenals het daarop gevoerde actieplan.

Het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid, het pedagogisch werkplan en het inspectierapport zijn terug te vinden op de website en worden besproken met de medewerkers zodat zij weet hebben van de risico's, de aanpak en hun eigen verantwoordelijkheden daarin. Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid is een werkdocument en zal bij ieder overleg (centraal en lokaal) worden besproken en indien nodig bijgesteld. Als gevolg van wet en regelgeving wordt het handelen met betrekking tot veiligheid, hygiëne, ziekte en calamiteiten vastgelegd, onder meer in protocollen. Het veiligheid- en gezondheidsbeleid van SK Nissewaard is geënt op de landelijk beschikbare risico- normen zoals die speciaal voor de kinderopvang zijn ontwikkeld.

Het veiligheidsbeleid is gericht op de risico's van de verschillende ruimtes in en bij de groep.

Het gezondheidsbeleid is gericht op 4 thema's:

gezondheidsrisico's door overdracht van ziektekiemen (4 items)

gezondheidsrisico's als gevolg van het binnenmilieu (20 items)

gezondheidsrisico's als gevolg van het buitenmilieu (10 items)

gezondheidsrisico's ten gevolgen van (het uitblijven van) medisch handelen (8 items)

De gezondheidsrisico's kunnen per locatie/groep verschillen. Protocollen horen niet alleen op schrift te staan, het is belangrijk regelmatig stil te staan bij de wijze van handelen in geval van een calamiteit, brand of ongeval.

32.3 Het beleidsplan Veiligheid en gezondheid

Het werken met groepen kinderen maakt het noodzakelijk dat het materiaal en de inrichting van de groepsruimten voldoen aan de strenge veiligheidsnormen. Het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid beschrijft de veiligheidsrisico's die de opvang van de kinderen met zich meebrengt op de thema's verbranding, vergiftiging, verdrinking, valongelukken, verstikking, verwondingen, beknellingen, botsen, stoten, steken en snijden. Zo nodig wordt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid bijgesteld. Op basis hiervan wordt een actieplan (plan van aanpak) veiligheid opgesteld en uitgevoerd.

Het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid beschrijft de gezondheidsrisico's die de opvang met kinderen met zich meebrengt op de thema's: ziektekiemen binnen- en buitenmilieu en medisch handelen. In het plan van aanpak staat beschreven welke maatregelen op welk moment genomen moeten worden in verband met de risico's, evenals de samenhang tussen de risico's en de maatregelen. Het betreffen altijd actuele situaties en zijn maximaal 1 jaar oud. De locatie beschikt over een gebruikers vergunning (school) waarin de brandveiligheid is vastgelegd. Ook wordt er volgens vastgestelde afspraken (schoonmaaklijsten/protocol) schoon gemaakt, waardoor wij de hygiëne zoveel mogelijk kunnen waarborgen. Bij de opvang kunt u alle documenten, waaronder de werkafspraken voor het personeel, de protocollen, verschillende beleidstukken en het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid inzien. Het is helaas niet toegestaan om de documenten mee naar huis te nemen, maar er is altijd gelegenheid om het in te zien. Vraagt u er gerust naar bij de pedagogisch medewerker.

32.4 Risico- inventarisatie Gezondheid en Veiligheid

Omdat het van belang is dat de kinderen gezond blijven, wordt door iedere locatie een ziekte- en vaccinatiebeleid gevoerd. Het kan voorkomen dat de pedagogisch medewerker u opbelt om te vragen of u uw kind wil komen halen, omdat het ziek is geworden. Het welbevinden van de kinderen staat boven alles. De pedagogisch medewerker moet de aandacht over vele kinderen verdelen en kan het zieke kind daardoor niet de aandacht geven die het nodig heeft. Nieuwe ouders krijgen tijdens het welkomstgesprek informatie over het ziektebeleid bij aanvang.

32.5 Bedrijfshulpverlening

Op de locatie is er ieder dagdeel minimaal 1 medewerker aanwezig die in het bezit is van EHBO (E-HAK). Medewerkers met een BHV-diploma hebben de leiding tijdens de ontruiming of op het moment dat er iemand onwel wordt, totdat de gediplomeerde hulp aanwezig is. De pedagogisch medewerkers gaan voor de BHV op herhalingscursus zodat zij op de hoogte blijven van de ontwikkelingen die er op dit gebied zijn.

32.6 Brandplan en ontruimingsplan

Alle locaties beschikken over een ontruimingsplan. Op de groepen zijn lijsten aanwezig met telefoonnummers wie de pedagogisch medewerkers moeten benaderen in geval van een calamiteit. Regelmatig wordt er ook met elkaar gesproken over wat te doen bij calamiteiten. Iedereen moet hiervan goed op de hoogte zijn. Ook wordt de ontruiming iedere maand geoefend of besproken met de kinderen. Van alle oefeningen wordt een verslag gemaakt, het verslag wordt in het lokaal overleg besproken. Het verslag wordt ook gemaild naar de directie zodat eventuele knelpunten in het centraal overleg besproken kunnen worden. Het verslag wordt opgeborgen in de GGD-map bij de RIE.

33. WELKOMSTGESPREK

Het welkomstgesprek is de start van het contact tussen ouders, kind en de BSO. Het gesprek vindt plaats 2 tot 5 weken **VOOR** de plaatsingsdatum. De mentor maakt de afspraak met de ouder en voert dit gesprek. Tijdens het welkomstgesprek wordt alles met betrekking tot de opvang op de BSO besproken. De grote lijnen, maar juist ook de

details.

Het welkomstgesprek heeft 2 doelen:

- Ten eerste gaat het om het verkrijgen van informatie betreffende het kind.
- Ten tweede is het belangrijk alle informatie betreffende de BSO door te spreken en de ouders zo te informeren over de gang van zaken.

Het welkomstgesprek is het eerste echte contact dat de ouder/verzorger hebben met de BSO-locatie. Het is belangrijk dat de ouders na het welkomstgesprek het gevoel hebben dat ze hun kind met een gerust hart kunnen komen brengen. Nadrukkelijk wordt ook naar de verwachtingen van de ouder ten aanzien van de BSO gevraagd. We gebruiken hiervoor de procedure welkomstgesprek.

34. MENTORSCHAP

Ieder kind heeft een mentor

Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. De mentor is één van de pedagogisch medewerkers van de groep waarin het kind geplaatst is. Tijdens het welkomstgesprek maken de ouder/kind kennis met de mentor. De mentor vervult ook een rol in het contact met andere professionals (met toestemming van ouders).

Invulling geven aan het mentorschap is veel meer dan een kind toewijzen aan een beroepskracht omwille van 1 vast gezicht per kind voor het signaleren van problemen en gesprekken voeren met opvoeders en instanties.

Dit is zeker van belang, maar het mentor zijn van een kind kan op zo'n manier worden vorm gegeven dat het bijdraagt aan de emotionele veiligheid en de ontwikkeling van kinderen en pedagogisch medewerkers.

Mentoring is een 1 op 1 interactief proces waarbij de mentor het leren van het kind begeleidt en ze zich samen op de persoonlijke ontwikkeling richten. De mentor zet haar/zijn kennis en levenservaring in om kinderen te helpen hun ontwikkelingsdoelen te bereiken.

Hechte band

Het is voor de pedagogisch medewerkers op grotere locaties onmogelijk om met ieder kind in de groep een even hechte band op te bouwen. Door de "eigen" mentorkinderen is er meer ruimte voor de pedagogisch medewerker om een paar kinderen echt goed te leren kennen. Hierdoor kunnen ze beter inspringen op de behoefte van deze kinderen en zo ook zullen de kinderen eerder contact zoeken met hun mentor.

Door een goede vertrouwensrelatie op te bouwen, zullen kinderen zich emotioneel veilig voelen op de kinderopvang.

De mentor signaleert op deze manier een (potentiële) ontwikkelingsprobleem en er kan door beroepskrachten en/of andere professionals van binnen of buiten de kinderopvangorganisatie vroegtijdig en adequaat passende (extra) ondersteuning geboden worden.

Het is belangrijk dat beroepskrachten beseffen welke doelen worden nagestreefd met het mentorschap. Deze doelen kunnen heel goed in teamverband worden bedacht en uitgewerkt in een interactieve sessie.

Voorbeelden van duidelijke doelen zijn:

- Kinderen helpen om een positief zelfbeeld over zichzelf te ontwikkelen;
- Kinderen helpen om vriendschappen aan te gaan met andere kinderen.

De haal en breng contacten tussen de mentor en ouders zijn belangrijk. Tijdens deze contacten wisselen ouders en mentor informatie uit over het kind die van belang zijn voor ouders en pedagogisch medewerkers.

Indien de mentor het belangrijk vindt om met ouder apart in overleg te gaan over de ontwikkeling van het kind, maakt hij/zij een afspraak met ouders. Ouders kunnen natuurlijk ook altijd een afspraak met de mentor maken om over hun kind in gesprek te gaan.

Als kinderen zelfstandig vanuit de BSO naar huis mogen, dan neemt de mentor telefonisch contact op met ouders indien dit nodig is.

We vragen ouders wel om met regelmaat bij de BSO binnen te lopen zodat we ook face to face de mogelijkheid krijgen voor een overdracht. Bij bijzonderheden worden de ouders altijd uitgenodigd voor een gesprek op de BSO.

35. SCHRIFTELIJKE INFORMATIE

Ouders worden door middel van een nieuwsbrief (in de ouderapp) geïnformeerd over de zaken die de BSO in het bijzonder aangaan, hierin wordt algemene informatie verstrekt en nieuws vanuit de locatie.

De website van SK Nissewaard (www.sknissewaard.nl) en de ouderapp zijn een belangrijke bron van informatie. Op deze manier worden ouders op de hoogte gehouden van verschillende ontwikkelingen. Het persoonlijk contact met ouders blijft van groot belang bij de BSO. Dat betekent dat de digitale communicatie het persoonlijke contact niet kan vervangen en alleen een aanvulling kan zijn. Het blijft dus belangrijk dat pedagogisch medewerkers en ouders regelmatig persoonlijke overdracht omtrent belangrijke zaken van het kind doen.

36. DRIE- UURSREGELING BIJ VAKANTIEOPVANG, STUDIEDAGEN ETC.

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, kan worden afgeweken van de geldende beroepskracht-kindratio voor maximaal 3 uur per dag. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen/mogen tijdens deze uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers wordt ingezet.

Tijdens breng- en haaltijden van de kinderen tussen 7:00 en 9:00 uur, 16:00 en 18:00 uur en tijdens pauzes tussen 12:00 uur en 15:00, wordt er niet meer dan 3 uur afgeweken van de beroepskracht-kindratio.

Tijdens reguliere schoolweken mag er per dag ten hoogste een **half uur** worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio. SK Nissewaard gaat ervan uit dat er voor de BSO sprake **kan** zijn van een beroepskracht-kindratio afwijking tussen 17.30 en 18.00 uur.

37. HUISHOUDELIJK REGLEMENT

Bij de overeenkomst tussen houder en ouder ontvangt een ouder tevens het huishoudelijk reglement waarin de zakelijke kant van de opvang is geregeld. Daarna wordt het huishoudelijk reglement jaarlijks in oktober via de mail verstuurd aan de ouders.

38. OUDERVERTEGENWOORDIGING

Wij hechten veel belang aan de mening van ouders. Zo streven wij ernaar om op iedere vestiging een actieve oudercommissie te kunnen installeren. De oudercommissie denkt mee met de leiding over het dagelijks beleid. Deze oudercommissie komt jaarlijks regelmatig samen om met de directie beleidsmatige zaken te bespreken. Het functioneren van de oudercommissie staat vastgelegd in het medezeggenschapsreglement. In dit medezeggenschapsreglement staan afspraken die met de directie gemaakt zijn over het functioneren en de activiteiten van de oudercommissie.

39. KLACHTENBEHANDELING

Dagelijks doen wij ons uiterste best om de kinderen naar volledige tevredenheid van de ouders te verzorgen en te begeleiden in de groep. Soms kan er onverhoopt toch iets voorvallen of misgaan waar u als ouder ontevreden over bent. Dit horen wij dan graag van u. Wij staan open voor vragen en suggesties en zullen te allen tijde proberen deze zo goed mogelijk te behandelen of toe te passen.

Als u als ouder liever iemand anders spreekt of ouder en pedagogisch medewerker komen er niet uit, dan kan ook contact opgenomen worden met de directie. SK Nissewaard heeft een interne klachtenregeling en is aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen. Als de ouder vindt dat de klacht intern niet goed is opgelost, dan kan de ouder de klacht bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen neerleggen.

40. WERKWIJZE, PROTOCOLLEN EN BELEID

De werkwijze van SK Nissewaard staan beschreven in beleidstukken. Deze zijn voor de medewerkers aangevuld met protocollen en werkprocessen, vertaald in het pedagogisch beleid van de organisatie. Beleidsdocumenten zijn voor ouders in te zien op de website. Tevens kan de ouder er om vragen bij de medewerkers van de groep. Voor alle protocollen en werkwijzen geldt te alle tijden dat ze bewust moeten worden ingezet om ze te laten werken. Om dit bewustzijn op peil te houden is het belangrijk om hier aandacht voor te houden door deze in werk-team overleggen met de medewerkers continu bespreekbaar te maken.

41. PRIVACY

De Wet Persoonsregistratie is ook van toepassing op de kinderopvang. De gegevens van ouder en worden veilig opgeslagen. Relevante gegevens, die de pedagogisch medewerkers nodig hebben ten behoeve van het kind staan in de map met kindgegevens. De ouder kan inzage krijgen in de gegevens van zijn/haar kind. De schriftelijke overdracht is alleen door het personeel in te zien. De financiële stukken over inkomen en betalingen van een ouder worden opgeslagen op het centraal kantoor van SK Nissewaard. Deze stukken kunnen alleen ingezien worden door de directeur en de financieel administratief medewerker. Zonder toestemming van de ouder worden geen gegevens van ouder of kind naar buiten gebracht. Het personeel heeft een beroepsgeheim en mag geen informatie over het kind aan een ander als de ouder verstrekken.

42. VERMISSING

Ondanks de voorzorgen en onze alertheid, kunnen kinderen aan de aandacht ontsnappen, weggelopen of weglopen. Ieder kind dat kwijt is, wekt grote ongerustheid op en er kan gemakkelijk paniek uitbreken. Daarom is er een protocol Vermissing opgesteld, zodat we doelgericht kunnen handelen en het overzicht kunnen behouden. In het protocol is preventief beleid omschreven om het risico op vermissing zo klein mogelijk te maken. Mocht een kind toch vermist raken, dan zijn er voor de verschillende scenario's stappen omschreven om overzichtelijk te kunnen handelen (protocol vermissing).

43. GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

Onder grensoverschrijdend gedrag wordt verstaan: 'elke vorm van bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ene persoon ten opzichte van de andere persoon actief of passief opdringt, waardoor ernstige schade wordt of dreigt te worden toegebracht aan die persoon in de vorm van fysiek letsel of psychische stoornissen'. Zo staat het in de Wet op de jeugdzorg. In gewoon Nederlands; het gaat bij grensoverschrijdend gedrag om situaties waarin iemand geestelijk of lichamelijk schade wordt toegebracht of in zijn ontwikkelingsmogelijkheden wordt geblokkeerd. Grensoverschrijdend gedrag is bij ons onacceptabel en we zullen er alles aan doen om dit te voorkomen. Dat doen we door enerzijds afspraken te maken en gedragsregels op te stellen. Anderzijds door elkaar aan te spreken of wanneer grensoverschrijdend gedrag wordt geconstateerd melding te doen. SK Nissewaard werkt met de meldcode huiselijk geweld en

kindermishandeling. Volgens de hierin opgenomen wettelijke regels is er een aandachtfunctionaris (Alice Vermeer) aangesteld die bij meldingen wordt ingeschakeld en het proces volgt.

Melding kan gedaan worden bij locatiemanager.

We kennen een stappenplan dat we hanteren zodra er sprake is van grensoverschrijdend gedrag.

De medewerkers gedragen zich conform de beroepscode kinderopvang. (Privacy).

43.1 Vertrouwenspersoon voor ouders/ verzorgers

Linda Westdijk is vertrouwenspersoon. Zij is bereikbaar in geval van vermoedens van kindermishandeling of bij vragen of opmerkingen of bij het aangaan van een vertrouwelijk gesprek.

Linda Westdijk is telefonisch bereikbaar voor ouders en personeel. Het is ook mogelijk om haar per e-mail te bereiken, dat kan via lwestdijk@sknissewaard.nl.

44. KENMERKEN VAN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER

De pedagogisch medewerker die de kinderen verzorgt, opvoedt en begeleidt, is in het bezit van een geldig diploma SPW 3 (sociaalpedagogisch medewerker 3), PW 3 of 4 (pedagogisch medewerker 3 of 4). Als norm hiervoor worden de scholingseisen gehanteerd die gesteld worden in de CAO-BKN. Uit belang van de hechtingsrelatie die het kind met de pedagogisch medewerker opbouwt, wordt onze pedagogisch medewerker verder gescreend op kundigheid en geselecteerd op karaktereigenschappen zoals: toewijding en liefde voor kinderen, communicatieve vaardigheden, sensitiviteit (mate van inlevend vermogen), responsiviteit, geduld en aandacht. Tevens heeft de pedagogisch medewerker een afschrift van een Verklaring van Goed Gedrag overgedragen. Vanaf maart 2013 worden de pedagogisch medewerkers permanent gescreend door justitie.

SK Nissewaard hecht er waarde aan om, bij personeelskrapte door ziekte of bij openstaande vacatures, een BBL'er en/of BOL-stagiaire met de juiste competenties (zie het format 'competentiescan') te verkiezen boven de 'vreemde' gezichten van buitenaf, denk aan ZZP-ers of uitzendkrachten die niet bekend zijn op de locatie. Locatiemanagers, professionals, zijn goed in staat om een verantwoorde keuze te maken voor een medewerker op de groep in geval van krapte.

Kinderen kennen de pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn op de locatie. De pedagogisch medewerkers, werkzaam in de overige locaties die regelmatig invallen, zijn bekend voor de kinderen. Hierdoor is er toch een vertrouwd gezicht op de groep als de vaste pedagogisch medewerker afwezig is. We houden rekening, bij langdurige ziekte dat, bij de jongere kinderen zoveel mogelijk dezelfde pedagogisch medewerker invalt. Alle pedagogisch medewerkers zijn bekend met het registratiesysteem, KidsAdmin, hierin staan relevante en belangrijke gegevens van de kinderen, zoals allergieën, medicatie of eventuele andere afspraken. De invalkracht is tijdig op de hoogte van relevante gegevens van de kinderen.

45. STAGIAIRES, BEROEPSKRACHTEN EN VRIJWILLIGERS

De stagiaires ontvangen via SK Nissewaard de POK en indien noodzakelijk worden opdrachten afgetekend door de praktijkopleider van SK Nissewaard. De pedagogisch medewerkers van SK Nissewaard begeleiden de stagiaires op de werkvloer. De stagiaires krijgen op de werkvloer een vaste begeleider aangewezen.

De stagiaires zijn in het bezit van een geldig VOG en zijn gekoppeld aan Kinderopvang Nissewaard in het personenregister.

46. OPLEIDINGSPLAN

In principe willen we permanent educatie aanbieden aan onze medewerkers. Wij zullen in de periode 2024-2025 aandacht besteden aan de volgende trainingen en scholing:

- BHV;
- EHBO voor kinderen;
- Nieuwe ontwikkelingen RIE;

- Pedagogisch beleid;
- Protocollen;
- Implementeren doorgaande lijn peuters naar het basisonderwijs;
- VE-bijscholing
- Meldcode (Stevig Staan).

47. SLOTWOORD

Het pedagogisch werkplan in het licht van pedagogische stromingen in de kinderopvang. Er zijn verschillende pedagogische stromingen geformuleerd door pedagogen die het kind in theorie op een bepaalde wijze benaderen met uiteenlopende uitgangspunten. Ze hebben een ding gemeen: ze gaan allen over het kind. Wij zijn van mening dat elke pedagogische stroming met zijn eigen unieke karakter iets positiefs kan betekenen voor het kind en iets kan toevoegen aan onze werkwijze. Er is daarom gekozen om kennis te putten uit deze bronnen van inzicht over het kind. Dit houdt in dat SK Nissewaard bepaalde aspecten uit verschillende stromingen heeft gekozen en geïntegreerd heeft in de wijze waarop de kinderopvang verzorgd wordt. De keuze voor bepaalde aspecten zijn gebaseerd op het belang van het kind. Door het beste uit meerdere stromingen toe te passen en zo een theoretische basis van de kinderopvang te creëren, is het mogelijk om goed te kunnen anticiperen op de eigenheden van ieder individueel kind.

